

Doprinos znanstvenoga programa Staroslavenskoga instituta u ostvarenju kratkoročnih i dugoročnih ciljeva razvoja RH

Staroslavenski institut u Zagrebu, od svog utemeljenja 1952. g., bavi se proučavanjem jezika i književnosti u Hrvata u razdoblju od prvih stoljeća njihova razvoja, kada Hrvati, zajedno s drugim europskim narodima, u svojoj kneževini, a potom u kraljevini, postavljaju povijesne, političke, duhovne i civilizacijske temelje moderne Europe, sve do konca 16. st. Znanstvenici u Staroslavenskom institutu istražuju, dakle, srednjovjekovno poglavlje hrvatske jezične i književne kulture. Ova istraživanja, koja imaju ozbiljne početke već u 18. st., a potom značajne prinose u 19. i u prvoj polovici 20. st, u drugoj polovici 20. st. doživljavaju svoj procvat zahvaljujući u velikoj mjeri upravo radu u Staroslavenskom institutu. Hrvatska srednjovjekovna jezična i književna kultura imaju svoj veliki latinski dio (latinski je prvi književni jezik Hrvata), dok je hrvatska književnost "in lingua vernacula" pisana trima pismima: glagoljicom, latinicom i hrvatskom ćirilicom. Iz toga bogatstva u Staroslavenskom se institutu istražuje prije svega hrvatsko glagoljaštvo i glagolizam. Hrvatsko glagoljaštvo, koje ima korijene u slavenskom kulturnom zajedništvu, u 9. st. utemeljenom misionarskim i kulturnim djelom bizantskih učitelja iz Soluna Konstantina-Ćirila i Metoda, prolazilo je u kasnijim stoljećima kroz mnoge razvojne faze europske srednjovjekovne kršćanske duhovnosti i kreativnosti, sve dok nije u zreлом srednjem vijeku i do konca tog duhovnog i stilskog razdoblja, bogatstvom i ljepotom svojih književnih tekstova doseglo najviše domete zapadne kršćanske književne civilizacijske Europe. Na taj se način hrvatsko glagoljaštvo pridružilo hrvatskoj latinskoj književnosti koja je od samih svojih početaka držala korak sa suvremenom zapadnom Europom. Mnoga proučavanja Staroslavenskoga instituta posvećena hrvatskom glagoljaštvu u posljednjim desetljećima svjedoče o takvom razvoju hrvatske srednjovjekovne kulture pa se zbog toga pojedine teme i cijeli književni korpusi proučavaju u suradnji sa zapadnoeuropskim institucijama. Nastavak, proširenje i produblivanje istraživanja te i takve srednjovjekovne jezične i književne glagoljaške kulture ima svoje značajno mjesto u dugoročnom razvoju Republike Hrvatske. Ona je jedna od prvih čuvarica hrvatskoga nacionalnog, povijesnog i kulturnog identiteta, kao što je, istodobno, zajedno s latinskom kulturom, i višestoljetni svjedok zajedničkoga kulturnog razvoja i življenja s Europom sve do danas.